

WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP

Begroting der Inkomsten en Uitgaven voor het jaar 2018

Concept t.b.v. AB (te versturen uiterlijk 31 maart 2017)
(definitief vast te stellen in juni 2017)

Aldus vastgesteld
In de vergadering van het
Algemeen Bestuur d.d. 22 juni 2017

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Organisatieschema	5
3.	Bedrijven TOMINGROEP BV	6
4.	Overzicht deelnemende gemeenten	8
5.	Programmabegroting 2018 totaal	9
6.	Toelichting op de programmabegroting	10
7.	Gedetailleerde toelichting op de programmabegroting 2018	13
8.	Investeringsbegroting 2018	15
9.	Weerstandsvermogen en risico's	16
10.	Treasuryparagraaf	17
11.	Programmabegroting 2019-2021	19
12.	Toelichting op de meerjarenraming 2019-2021	20

1. Inleiding

De negen gemeenten in de regio Gooi- en Vechtstreek, gemeente Almere en gemeente Eemnes voeren in een gemeenschappelijke regeling (GR) de regie over de sociale werkvoorziening. Dit is integraal opgedragen aan het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP.

Het WERKVOORZIENINGSCHAP is hiermee belast met de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening en biedt via TOMINGROEP BV werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het bestuur van het WERKVOORZIENINGSCHAP bepaalt aan hoeveel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werk geboden dient te worden en hoe de verdeling over de doelgroepen is. Tevens wordt door het bestuur de gemeentelijke bijdrage vastgesteld.

De andere hoofdtaken van het bestuur zijn het vaststellen van de begroting en meerjarenraming, het vaststellen van de jaarrekening en het vaststellen van het jaarverslag. In het bestuur hebben alle negen deelnemende gemeenten zitting. Bovendien zijn er twee externe adviseurs aan het bestuur toegevoegd. De samenstelling van het bestuur is op 1 januari 2017 als volgt:

Gemeente	Lid
Almere	Mevrouw F.T. de Jonge (voorzitter)
Blaricum	De heer B.H.E. Lüken
Eemnes	De heer J. den Dunnen
Gooise Meren	De heer G. Struik
Hilversum	De heer A. Klamer (vice-voorzitter)
Huizen	Mevrouw J. Bakker
Laren	de heer L.C. van der Pols
Weesp	De heer H. Tuning
Wijdmeren	Mevrouw S.N.F. van Rijkom
Adviseur Divosa	De heer J.P. Cnossen
Adviseur Doelgroepen	De heer O.M. Kos

De daadwerkelijke bedrijfsactiviteiten worden georganiseerd door TOMINGROEP BV. Binnen de BV wordt zorg gedragen voor een passende bedrijfsvoering. Het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP is de enige aandeelhouder van deze onderneming.

TOMINGROEP heeft als doel om zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, door het bieden van werk, scholing, begeleiding en bemiddeling, te helpen bij het verkrijgen van een betaalde baan binnen of buiten Tominggroep. De sw-werknemers werken volgens een volwaardige arbeidsovereenkomst en zijn collectief gedetacheerd bij TOMINGROEP BV. In een samenwerkingsovereenkomst zijn de verhoudingen tussen het Werkvoorzieningschap Tominggroep en de Tominggroep BV vastgelegd.

Uitgangspunten personeel Wsw

In de begroting wordt voor 2018 uitgegaan van een bezetting die 3,5% lager is dan de verwachte bezetting voor 2017. De lagere bezetting wordt veroorzaakt door het feit dat de wet sociale werkvoorziening per 1 januari 2015 is beëindigd, in die zin dat geen nieuwe instroom meer plaats vindt. Gebaseerd op de meest recente verloopcijfers en de inschattingen t.a.v. het bestand (pensioneringen) wordt genoemde daling van 3,5% voorzien.

Dit betekent een bezetting van gemiddeld 925 SE (Standaard Eenheden) in 2018. Het aantal SE is in de begroting vertaald naar 824,7 FTE gemiddeld werkzaam bij Tominggroep en 60,0 FTE in het kader van Begeleid Werken.

Genoemde bezetting en het veronderstelde verloop percentage zijn tevens uitgangspunt voor de meerjarenraming 2019-2021.

Sociaal beleid

Het sociaal beleid is erop gericht dat de medewerkers zich in de werksituatie zo ruim en zo goed mogelijk ontplooiën. Dit kan een functie zijn binnen TOMINGROEP BV, via TOMINGROEP BV bij derden (detachering), of een functie rechtstreeks bij derden in dienst (Wsw Begeleid Werken). In de werksituatie krijgt ontplooiing via gerichte opleiding en vorming volop aandacht. De basis hiervoor is het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP). Waar mogelijk stromen medewerkers door naar een arbeidsplaats hoger op de werkladder. Waar nodig (bijvoorbeeld door ouder worden of i.v.m. toename van de beperkingen) krijgen medewerkers een passende plek aangeboden lager op de werkladder.

De samenwerking van TOMINGROEP met de gemeentelijke diensten van haar aandeelhouders is belangrijk voor de continuïteit van de activiteiten. Wij willen deze samenwerking, gezien de goede ervaringen die daarmee wederzijds zijn opgedaan, graag uitbouwen en waar mogelijk onze diensten aanbieden. Hiermee kunnen de gemeenten ook in de toekomst in hun eigen sw-bedrijf mede invulling blijven geven aan het daadwerkelijk werk bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de regio Gooi- en Vechtstreek, gemeente Almere en gemeente Eemnes.

2018

Voor begrotingsjaar 2018 wordt uitgegaan van de participatiewet, die per 1 januari 2015 van kracht is geworden.

Het begrote exploitatieresultaat van het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP komt voor boekjaar 2018 uit op +/- € 1.101K. Tominggroep BV betaalt aan het Werkvoorzieningschap een loonwaarde voor de gedetacheerde SW-medewerkers. Het Werkvoorzieningschap betaalt daarentegen aan Tominggroep BV een begeleidingsvergoeding per SE. Met ingang van 2016 is deze begeleidingsvergoeding structureel met 25% verlaagd. Het voor 2018 begrote resultaat houdt o.a. rekening met een verwachte stijging van de loonkosten door stijging van het minimum loon (1,3% gemiddeld) en een rijkssubsidiebedrag van € 24.129,- per SE. Het aantal FTE's is verondersteld in 2018 te dalen met 29,8 FTE tot 811,1 FTE per 31 december 2018. Voor 2018 is rekening gehouden met het lage inkomensvoordeel (LIV) in de werkgeverslasten voor de groep medewerkers met salarissen tot 120% van het minimum loon. In de salarissen zijn geen andere loonstijgingen begroot, maar is ook geen verdere indexering van het subsidiebedrag meegenomen.

Hilversum, 22 juni 2017

Mevrouw F.T. de Jonge
Voorzitter Algemeen Bestuur

De heer F.C. Oskamp
Secretaris Algemeen Bestuur

2. Organisatieschema Werkvoorzieningschap TOMINGROEP per 2018

* Het Wsw-personeel is gedetacheerd bij één van de bedrijven van TOMINGROEP BV, of is actief in het kader van Begeleid Werken.

Er zijn ook functies ter beschikking bij de staf- en hulpafdelingen.

De staf- en hulpafdelingen zijn:

- receptie
- (directie)secretariaat
- marketing & communicatie
- telemarketing
- personeel & organisatie
- financiële zaken
- salarisadministratie
- kwaliteit, arbo & milieu
- informatisering & automatisering
- beheer
- technische dienst
- inkoop
- kantine
- centraal magazijn

3. De bedrijven

TOMINGROEP heeft drie Divisies, die elk hun eigen bedrijven of bedrijfsonderdelen hebben. Dat zijn Divisie IBOR, Divisie Facilitair en Divisie Industrie, Retail en externe plaatsingen. Tomin vakantievilla wordt door de stafafdeling Beheer geëxploiteerd. Daarnaast maken WerkRoute, TalentRoute, Traction en Focus@Work Uitzendbureau onderdeel uit van het mensontwikkeldeel van Tomingroep. In totaal heeft Tomingroep veertien bedrijfsonderdelen.

Divisie IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) heeft twee bedrijven/bedrijfsonderdelen:

Tomin Groenvoorziening verzorgt het ontwerp, de aanleg, het onderhoud en het beheer van tuinen, parken, plantsoenen en openbare ruimte voor bedrijven, particulieren, gemeenten en instellingen.

Stads Beheer Service (SBS Hilversum) verzorgt het integrale beheer van de openbare ruimte in de gemeente Hilversum. Daarnaast behoren seizoensgebonden activiteiten zoals zout strooien bij gladheid of het klaarmaken en opruimen van evenemententerreinen tot de activiteiten. SBS heeft ook een garage/werkplaats voor machineonderhoud.

Divisie Facilitair heeft drie bedrijven/bedrijfsonderdelen:

Tomin Schoonmaak beschikt over moderne apparatuur en milieuvriendelijke middelen om o.a. bedrijfsruimten, sportaccommodaties, instellingen en scholen schoon te maken. Tomin Schoonmaak verzorgt dagelijkse schoonmaakwerkzaamheden, glasbewassing, graffiti verwijdering, opleveringsschoonmaak, gevelreiniging en vloeronderhoud.

Buurt Beheer Service (BBS) verzorgt alle karweitjes in en om het huis. Denk hierbij aan bijvoorbeeld schilderwerk, het plaatsen van een keuken, vervangen van een deur of het bouwen van een muurtje als erfafscheiding.

Tomin Catering maakt met een professioneel team van iedere lunch of borrel een feest. Met verse rijkelijk belegde broodjes, zelf gebakken taarten en lekkere borrelhappen. Ook verzorgt Tomin Catering de gehele catering voor bijvoorbeeld een bedrijfsborrel of andere (feestelijke) gelegenheden.

Divisie Industrie, Retail en Externe plaatsingen heeft vier bedrijven/bedrijfsonderdelen:

Tomin Metaal verzorgt met een modern machinepark de productie en montage van kwalitatief hoogwaardige halffabrikaten en/of eindproducten. Tomin Metaal verzorgt metaalbewerking (voorbewerking, plaatbewerking, verspaning, lassen), montage/assemblage en reconditioneerwerkzaamheden.

Tomin Verpakken is gespecialiseerd in zowel machinaal als handmatig verpakken. De machinale mogelijkheden zijn o.a. flowpack, barcodering, cellofoneren, bundelpak, sealen en krimpen, klick-lock,

trans-wrap en stickers. Onderdeel Post en Mail verzorgt couverteren, adresseren, frankeren, snijden, krimp en seal en de bezorging.

Tomin Retail kent de volgende onderdelen:

- De Kringloper
- Werkbedrijf (Noodweg)

Tomin Retail werkt naast het begeleiden van mensen richting de arbeidsmarkt aan het verantwoord omgaan met het milieu. De Kringloper verkoopt allerlei aangeleverde goederen en functioneert als een warenhuis. De trendy winkels zijn goed voor het milieu en voor de portemonnee. Met ingang van 2016 zijn de activiteiten van De Landgoedwinkel overgedragen aan een externe exploitant.

Mensontwikkeling. De volgende bedrijven zijn actief op het gebied van mensontwikkeling, in- door- en uitstroom:

WerkRoute biedt opdrachtgevers en cliënten een divers scala aan mogelijkheden om werktalenten tot ontwikkeling te brengen. WerkRoute begeleidt mensen (terug) naar werk door middel van leerwerktrajecten, sollicitatietraining en bemiddeling, plaatsing en nazorg. WerkRoute is een erkende Jobcoachorganisatie. Jaarlijks stromen ca. 600 cliënten in voor een diagnosetraject, een training, sociale activering of een bemiddelingstraject.

Tomin Detaching houdt zich bezig met zowel individuele detachering als groepsdetachering. Zij bemiddelt personeel op het gebied van administratie, industrie, logistiek, techniek en overige dienstverlening.

TalentRoute is het bedrijfsonderdeel van Tomingroep dat de verloningsactiviteiten uitvoert.

Tractio is het nieuwste bedrijfsonderdeel van Tomingroep (sinds 1 januari 2012) en biedt een opstap aan mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Tractio werkt met en voor mensen die zich voornamelijk richten op het terug veroveren van hun plek in de maatschappij. Naast het ontwikkelen van arbeidsvaardigheden is er veel aandacht voor de vaardigheden die van belang zijn als het gaat om maatschappelijke participatie, zoals sociale vaardigheden, hygiëne en omgaan met geld.

Focus@Work Uitzendbureau is gevestigd in Hilversum en houdt zich bezig met o.a. uitzenden, werving & selectie, detacheren en payrollservice.

4. De verbonden partijen

5. Programmabegroting 2018

	Begroting 2016		Begroting 2017		Begroting 2018	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Overige bedrijfsopbrengsten		6.388		5.779		5.653
Bedrijfsopbrengsten		6.388		5.779		5.653
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	25.880		24.700		24.326	
Kosten Begeleid Werken	1.031		951		862	
Afschrijving op materiële vaste activa	484		389		443	
Overige bedrijfskosten	4.314		3.384		3.340	
Som der bedrijfslasten	31.708		29.424		28.971	
Bedrijfsresultaat		-25.319		-23.645		-23.318
Rijksvergoeding		25.153		24.001		22.331
Overige subsidie		135		0		0
Gemeentelijke bijdrage		0		0		0
Garantietoekenning Tomingroep BV		168		0		1.101
		25.456		24.001		23.432
Financiële baten en lasten	137		107		114	
Totaal	137		107		114	
Saldo van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen		0		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming		0		249		0
Onttrekkingen aan reserves		0		0		0
Resultaat na bestemming		0		249		0
Totaal der lasten/baten	31.844	31.844	29.530	29.780	29.084	29.084

Toelichting op de programmabegroting

(x € 1.000)

Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
-------------------	-------------------	-------------------

Overige bedrijfsopbrengsten

Hieronder is de vergoeding van
Tomingroep BV opgenomen:
Huur gebouwen en installaties etc.
Detachingsvergoeding

1.173	1.117	1.117
5.215	4.662	4.536
6.388	5.779	5.653

De detachingsvergoeding betreft de van Tomingroep BV te ontvangen loonwaarde voor de detachering van sw-medewerkers. Deze loonwaarde is 22% gemiddeld. Vergelijking met begroting 2016 is niet mogelijk omdat de verrekeningssystematiek is gewijzigd.

Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw-personeel

Loonkosten Wsw-werknemers	19.417	19.015	18.846
Totale loonkosten Wsw	19.417	19.015	18.846
Sociale lasten Wsw	3.491	2.880	2.887
Pensioenpremies Wsw	1.890	1.718	1.581
	5.381	4.598	4.468
Ziekengelden	-20	-40	-40
Totaal sociale lasten Wsw	5.361	4.558	4.428
Bedrijfsgeneeskundige zorg	150	200	200
Studiekosten	104	60	30
Vervoerskosten Wsw	621	613	551
Personeelskosten overig	227	254	271
Totaal overige personeelskosten Wsw	1.102	1.127	1.052
Totaal Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw-personeel	25.880	24.700	24.326

Onder overige personeelskosten vallen onder meer:
Werkkleding en bijzondere voorzieningen.

In de loonkosten is rekening gehouden met 3,5% verloop t.o.v. 2017. Voor 2018 is een stijging van het minimum loon met 1,3% gemiddeld op jaarbasis voorzien. In de sociale lasten is rekening gehouden met het effect van LIV (lage inkomens voordeel) zoals door de staatssecretaris is bekend gemaakt

Toelichting op programmabegroting

(x € 1.000)

	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Aantal WSW-ers (gemiddeld)	1.054,00	1.042,76	991,49
Aantal SE's (in loondienst)	914,62	907,20	862,60
Aantal SE's (gemiddeld, inclusief Begeleid Werken)	989,60	974,20	925,40
Loonkosten per SE	29.475	27.226	28.201
Verhouding van sociale lasten/lonen WSW-ers in %	27,6%	24,0%	23,5%

SE = standaardeenheid

Kosten Begeleid werken 1)	1.031	951	862
---------------------------	-------	-----	-----

1.) Dit betreft loonkostensubsidie aan externe werkgevers of Tominggroep BV voor sw-geïndiceerden uit de deelnemende gemeenten die niet in dienst zijn bij het Werkvoorzieningschap Tominggroep. Deze groep is bij derden in dienst als begeleid werker.

Afschrijvingen op materiele vaste activa met economisch nut	484	389	443
Totaal afschrijvingen	484	389	443

Overige bedrijfskosten

Huurkosten	4	4	4
Onderhoudskosten	155	155	205
Verzekeringen en belastingen	69	65	69
Dienstverlening Tominggroep BV	3.900	3.024	2.931
Diverse overige bedrijfslasten	185	135	130
Totaal overige bedrijfskosten	4.314	3.383	3.340

Huurkosten: Alleen de kosten van (erf)pacht worden bij het Schap verantwoord. De kosten van huur van gebouwen, machines, etc. komen direct ten laste van de BV.

Onderhoudskosten: De onderhoudskosten zijn gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Voor de periode 2018-2027 is een nieuw 10-jarig onderhoudsplan opgesteld.

De dienstverlening Tominggroep BV betreft de begeleidingsvergoeding die door het werkvoorzieningschap wordt betaald aan Tominggroep BV. Het betreft een vast bedrag per FTE. Het aantal FTE neemt af door het verloop in het bestand.

Toelichting op de programmabegroting

(x € 1.000)

Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
-------------------	-------------------	-------------------

Rijksvergoeding Wsw

Omvang rijksvergoeding Wsw	25.153	24.001	22.331
----------------------------	--------	--------	--------

Basis SE's gesubsidieerd	1047	1010	925
Basis SE's gesubsidieerd oude verrekening	-57	-57	0
Subsidie per SE	25.417	25.200	24.129

Overige subsidie	135	0	0
------------------	-----	---	---

De subsidie in 2017 is voorlopig vastgesteld op € 24,609,-- per SE.

Voor 2018 is gerekend met € 24,129,-- per SE. Het subsidiebedrag is gebaseerd op de publicatie van het ministerie van SZW. Dit subsidiebedrag ad € 23,819,-- is geïndexeerd met 1,3% op jaarbasis inzake de begrote stijging van het minimum loon.

Garantietoekenning Tomingroep BV

Omvang garantiebijdrage	168	0	1.101
-------------------------	-----	---	-------

In het jaarcontract tussen Tomingroep BV en het Werkvoorzieningschap Tomingroep is vastgelegd dat Tomingroep BV een nihilresultaat bij het Werkvoorzieningschap Tomingroep garandeert. Door de fors dalende wsw-subsidie wordt voor de begroting 2018 een garantiebijdrage door Tomingroep ad €1,1mln voorzien.

7. Gedetailleerde toelichting op de programmabegroting 2018

Algemeen

De algemene uitgangspunten voor begroting 2018 ten aanzien van de sw-medewerkers zijn berekend op basis van de verwachte FTE populatie in dienst van het Werkvoorzieningschap plus uitvoering Begeleid Werken, rekening houdend met een verloop van 3,5% op jaarbasis.

Overige bedrijfsopbrengsten

De rubriek overige bedrijfsopbrengsten betreft enerzijds de huuropbrengsten van het onroerend goed (in rekening te brengen bij Tominggroep BV) en anderzijds de ontvangen loonwaarde die door Tominggroep BV wordt betaald voor de gedetacheerde SW-medewerkers.

Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw-werknemers

De personeelsformatie wordt geraamd op basis van de te verwachten bezetting (rekening houdend met uitstroom door verloop).

Uitgangspunt voor de bezetting (voorheen taakstelling) is een verloop van 3,5% per jaar.

De begroting van de loonkosten voor 2018 is gebaseerd op 824,7 FTE (WSW) gemiddeld.

De lonen zijn gebaseerd op een stijging van gemiddeld 1,3% door een verwachte stijging van het minimum loon. Overige loonstijgingen zijn niet meegenomen aangezien door de staatssecretaris is aangegeven dat loon- en prijsontwikkelingen worden gecompenseerd in het subsidiebedrag.

De sociale lasten en de pensioenpremies zijn gebaseerd op de meest actuele informatie per ultimo 2016 en het verwachte effect van de invoering van het lage inkomensvoordeel (LIV) op werkgeverslasten in 2017.

De vervoerskosten betreffen de wettelijk voorgeschreven vergoedingen van reiskosten woon/werk v.v. en speciaal vervoer. De begrote kosten zijn gebaseerd op de verwachte bezetting.

Onder studiekosten zijn begroot de uitgaven aan externe opleidingen van WSW-personeel.

Onder "Personeelskosten overig" is o.a. opgenomen de kosten van werkkleding (de kosten van werkkleding en veiligheidskleding voor werknemers, onder andere voor hen die vuil werk verrichten of langdurig in de buitenlucht moeten werken, alsmede de kosten van reiniging van deze kleding) en de kosten voor bijzondere persoonsgebonden voorzieningen. Tevens worden hier de kosten voor de bijdrage aan de Arbo-dienst verantwoord.

De kosten Begeleid werken betreft de loonkostensubsidie voor sw-geïndiceerden uit de deelnemende gemeenten die niet in dienst zijn bij het Werkvoorzieningschap Tominggroep.

De afschrijvingen betreffen de afschrijvingen op de materiële vaste activa volgens de in de jaarrekening opgenomen regels. De afschrijvingen vinden plaats op basis van aanschafwaarde. De afschrijvingspercentages zijn gebaseerd op de verwachte technische of economische levensduur. De afschrijvingen betreffen met name gebouwen en installaties. Aanschaffingen van machines en vervoermiddelen vinden direct in TOMINGROEP BV plaats.

Overige bedrijfskosten

Dit betreft o.a. de posten onderhoudskosten (dotatie volgens het meerjaren onderhoudsplan), kosten verzekeringen en belastingen, de aan Tominggroep BV te betalen begeleidingsvergoeding (o.a. voor de begeleiding van de sw-medewerkers binnen Tominggroep en voor de aan het Werkvoorzieningschap toe te wijzen stafkosten) en diverse overige bedrijfslasten zoals accountantskosten en advieskosten.

Rijksvergoeding Wsw

In de begroting voor 2018 wordt rekening gehouden met een vergoeding van € 24.129,- per SE. Het subsidiebedrag is gebaseerd op de publicatie van het ministerie van SZW. Dit subsidiebedrag ad € 23.819 is geïndexeerd met 1,3% op jaarbasis inzake de begrote stijging van het minimum loon. De totale subsidie is voorts gebaseerd op de verwachte bezetting waarbij rekening is gehouden met een verloop van 3,5% t.o.v. 2017 en een compensatie voor de stijging van het minimumloon.

In deze begroting is er vanuit gegaan dat de deelnemende gemeenten de vergoeding tijdig en volledig, inclusief de tussentijdse aanpassingen op het SW-budget door de overheid, doorbetalen aan het WERKVOORZIENINGSCAP TOMINGROEP. Deze aanpassingen worden gepubliceerd in de mei- en september-circulaire van het sociaal domein. In oktober wordt geëvalueerd of voor de resterende maanden een correctie hierop moet worden gemaakt.

Garantietoekenning Tomingroep

De begrotingscijfers van 2018 leiden tot een negatief resultaat van € 1,1 mln. voor het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP. Door de garantiebijdrage ad € 1,1 mln. van Tomingroep BV wordt voor het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP een netto resultaat van € 0 gerealiseerd.

Financiële baten en lasten

Betreft de rente over de langlopende leningen alsmede de rente over rekening-courantsaldi tussen het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP en Tomingroep BV en haar dochterondernemingen. Door de afnemende omvang van de externe leningen en de lage rente nemen de kosten af.

Incidentele baten en lasten

Er is geen rekening gehouden met incidentele baten en lasten.

8. Investeringsbegroting 2018

Voor 2018 zijn geen bijzondere investeringen gepland, anders dan uitgaven voor onderhoud van de gebouwen. Deze uitgaven worden grotendeels verantwoord via het meerjaren onderhoudsplan.

9. Weerstandvermogen en risico's

Bij het weerstandvermogen gaat het om de mate waarin het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Daarnaast vormt ook de algemene reserve een buffer tegen onverwachte financiële tegenvallers.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in het vermogen van het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP om risico's die niet in de begroting zijn verwerkt op te vangen. Als risico's worden beschouwd alle redelijk voorzienbare risico's, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal c.q. het eigen vermogen en de omvang van de exploitatie c.q. het exploitatieresultaat.

1. Subsidieresultaat

Door de jaarlijkse verlaging van het subsidiebedrag per SE ontstaat een negatief subsidieresultaat. Dit leidt tot een negatief netto resultaat van het WERKVOORZIENINGSCHAP. Een negatief netto bedrijfsresultaat werd (en wordt in de komende jaren) gecompenseerd door een bijdrage van Tominggroep BV (garantietoekenning). Voor de beoordeling van het eigen vermogen van Tominggroep BV wordt jaarlijks een analyse opgesteld om het weerstandvermogen van Tominggroep BV te toetsen.

2. Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Volgens BBV dienen de verplichtingen die gerelateerd zijn aan de jaarlijks terugkerende arbeidskosten niet als financiële verplichting in de balans te worden opgenomen (zoals verplichtingen t.a.v. verlofsaldi en jubileumuitkeringen). In de jaarrekening worden deze verplichtingen onder de paragraaf "niet uit de balans blijvende verplichtingen" vermeld.

3. Groot onderhoud gebouwen

Er is een voorziening getroffen voor het gelijkmatig verdelen van de kosten van groot onderhoud aan gebouwen, terreinen en installaties. De meerjaren onderhoudsplanning die hieraan ten grondslag ligt wordt jaarlijks getoetst. Elke tien jaar wordt een nieuw plan opgesteld.

4. Risico's

Het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP biedt werkgelegenheid onder aangepaste omstandigheden aan personen die kunnen en willen werken. In het jaarcontract met TOMINGROEP BV is vastgelegd, dat de BV een nihilresultaat bij het WERKVOORZIENINGSCHAP garandeert.

Risico's die van invloed kunnen zijn op de cijfers van 2018 (en later) zijn:

- Onvoldoende resultaat in Tominggroep BV, door bijv. plotselinge omzet terugval (bedrijfsmatig) of overige bedrijfsrisico's t.a.v. o.a. prijzen, voorraden, debiteuren, claims, etc, en daarbij een onvoldoende eigen vermogen om de garantietoekenning te kunnen betalen. Dit risico is momenteel laag.
- Herstructurering van afdelingen en eventuele afwaardering van activa. Kwalificatie: laag.
- Sociaal-economische ontwikkelingen die leiden tot verdere bezuinigingen op de rijkssubsidie dan nu voorzien in de begroting
- Andere landelijke ontwikkelingen en aanpassingen in de regelgeving met betrekking tot de sociale werkvoorziening
- Uitkomsten van CAO-onderhandelingen voor SW-medewerkers (al dan niet gecompenseerd in de SW-subsidie)
- Politieke ontwikkelingen, wetwijzigingen, Europese richtlijnen en renteontwikkelingen
- Rol van Tominggroep in het gemeentelijk activerend arbeidsmarktbeleid
- Verdere achteruitgang van de subsidieratio
- Oormerking en tijdigheid subsidiebetalingen door de deelnemende gemeenten
- Eventuele (onverzekerde) aansprakelijkheidsrisico's en juridische claims

De resultaten van het WERKVOORZIENINGSCHAP TOMINGROEP kunnen de komende jaren als gevolg van bovengenoemde risico's fluctueren. Het geconsolideerde vermogen van het Werkvoorzieningschap en van Tominggroep BV is, rekening houdend met bovenstaande risico's, als adequaat beoordeeld. Voor zover de reserves toch niet toereikend zouden zijn, komt een eventueel tekort voor rekening van de deelnemende gemeenten.

10. Treasuryparagraaf

In 2001 is conform de Wet financiering decentrale overheden een treasurystatuut opgesteld en dit statuut is in het voorjaar van 2012 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld door het algemeen bestuur. Het treasurystatuut borgt de belangrijkste uitgangspunten van de wet FIDO, het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden alsmede het beheersen van renterisico's.

In het kader van de Wet FIDO treft u onderstaand informatie aan over de liquiditeitspositie van het werkvoorzieningschap Tomingroep in relatie tot de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Tomingroep voldoet aan zowel de kasgeldlimiet als de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De begroting 2018 alsmede de meerjarenbegroting 2019-2021 laten geconsolideerd een sluitende exploitatie zien.

	(x € 1.000)			
Berekening kasgeldlimiet	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Begrotingstotaal	29.084	28.187	27.207	26.306
Kasgeldlimiet in procenten van de begroting	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Kasgeldlimiet in bedrag (a)	2.385	2.311	2.231	2.157
Schuld in r/c	0	0	0	0
Liquide middelen	<u>-1.170</u>	<u>-2.022</u>	<u>299</u>	<u>-950</u>
Totaal netto vlottende schuld (b)	1.170	2.022	-299	950
Kasgeldruimte (a-b)	<u>1.215</u>	<u>289</u>	<u>2.530</u>	<u>1.207</u>

Renterisiconorm en renterisico's op de vaste schuld over 2018-2021

	(x € 1.000)			
Renterisico op de vaste schuld	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	-	-	-	-
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	-	-	-	-
2 Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	-	-	-	-
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g	-	-	3.000	-
3b Nieuw verstrekte lange leningen u/g	-	-	-	-
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	-	-	3.000	-
5 Betaalde aflossingen	1.163	1.163	1.050	1.350
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	1.163	1.163	1.050	1.350
7 Renterisico op vaste schuld (2+6)	1.163	1.163	1.050	1.350
Renterisiconorm				
8 Stand van de vaste schuld per 1 januari	7.127	5.964	4.800	6.750
9 Het bij ministriële regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
10 Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500
Toets renterisiconorm				
10 Renterisiconorm	2.500	2.500	2.500	2.500
7 Renterisiconorm om vaste schuld	1.163	1.163	1.050	1.350
11 Ruimte (+) / Overschrijding (-) (10-7)	1.337	1.337	1.450	1.150

De renterisico's voor de periode 2018-2021 op de langlopende schulden van Tomingroep zijn afgedekt doordat het uitsluitend langlopende leningen betreft met vaste looptijden. Voor de periode 2018-2021 wordt ervan uitgegaan dat de geplande investeringen uit de vrijkomende afschrijvingen gefinancierd kunnen worden. In 2020 is een nieuwe langlopende lening ad € 3,0 mln. voorzien.

Programmabegroting 2019-2021

	Begroting 2019		Begroting 2020		Begroting 2021	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Overige bedrijfsopbrengsten		5.464		5.309		5.160
Bedrijfsopbrengsten		5.464		5.309		5.160
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	23.598		22.733		21.945	
Kosten Begeleid Werken	855		845		845	
Afschrijving op materiële vaste activa	403		388		381	
Overige bedrijfskosten	3.243		3.142		3.048	
Som der bedrijfslasten	28.098		27.108		26.219	
Bedrijfsresultaat		-22.634		-21.799		-21.059
Rijksvergoeding		21.006		20.313		19.730
Overige subsidie		0		0		0
Gemeentelijke bijdrage		0		0		0
Garantietoekenning Tomingroep BV		1.717		1.585		1.417
		22.723		21.898		21.147
Financiële baten en lasten	90		99		87	
Totaal	90		99		87	
Saldo van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen		0		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming		0		0		0
Onttrekkingen aan reserves		0		0		0
Resultaat na bestemming		0		0		0
Totaal der lasten/baten	28.187	28.187	27.207	27.207	26.306	26.306

12. Toelichting op de meerjarenraming 2019- 2021

Hieronder treft u de grondslagen aan voor de meerjarenraming van TOMINGROEP voor de jaren 2019-2021.

Algemeen

Uitgangspunt van deze raming is de begroting over het jaar 2018.

Waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen zoals die in de jaarrekening zijn vastgelegd, zijn onverkort aangehouden bij de bepaling van de meerjarenraming.

Investerings

De verwachting is dat er beperkte investeringen in het werkvoorzieningschap zullen plaatsvinden.

Lasten

Lonen, sociale lasten Wsw

Deze post is berekend op basis van de begroting 2018 waarbij de bezetting jaarlijks is aangepast met een verloop van 3,5% en een en het gemiddelde salaris is verondersteld op het gemiddelde salaris van 2018.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn bepaald op basis van het activabestand per ultimo 2016, en de verwachtingen voor 2017 en verder. Er zijn geen wijzigingen in de afschrijvingsmethodiek aangebracht. Voorts zal het beleid ten aanzien van investeringen en desinvesteringen onverkort gehandhaafd blijven.

Rente

De rentecomponent is gebaseerd op de stand van de leningen per ultimo 2017 en de verwachtingen t.a.v. de liquiditeitsontwikkeling over de komende jaren (gebaseerd op de huidige rentetarieven).

Overige kostencomponenten

De overige kostencomponenten zijn per post beoordeeld en waar nodig aangepast. Voor zover van toepassing is in de kostenposten rekening gehouden met een aflopend aantal medewerkers op basis van natuurlijk verloop.

Baten

Rijksvergoeding

De berekening van de rijksvergoedingen is gebaseerd op de subsidiebedragen conform de uitgangspunten van de nieuwe participatiewet. In de meerjarenplanning 2019 t/m 2021 is uitgegaan van de subsidiebedragen (of subsidie afbouw) zoals gepubliceerd door de rijksoverheid. Hierin is geen indexatie voor prijsstijgingen opgenomen.

